

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie N. J
podejrzanego o czyn z art. 212 § 1 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 29 lipca 2025 r.
wniosku Sądu Okręgowego w Szczecinie
o przekazanie sprawy sygn. akt IV Kz 761/25
do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

postanowił:

sprawę IV Kz 761/25 przekazać do rozpoznania Sądowi
Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 lipca 2025 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie zwrócił się do Sądu Najwyższego o rozważenie zasadności przekazania zażalenia obrońcy podejrzanego N. J. na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 6 czerwca 2025 r. sygn. akt IV Kp 364/25. Postanowieniem tym uwzględniono wniosek prokuratora i orzeczono przeprowadzenie badań psychiatrycznych podejrzanego połączonych z obserwacją w zakładzie leczniczym.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy w Szczecinie podkreślił, że rozpoznawanie sprawy przez sąd, w którym służbę sędziego pełnią osoby pokrzywdzone czynami zarzucanymi podejrzanemu, tj. J. K. , M. S. , P. M. , G. K. , J. W. i w sytuacji gdy do części przestępstwa dojść miało w związku z urzędowaniem sędziów, byłoby sprzeczne z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Wskazano ponadto, że sędzia J. W. pełni również funkcję wiceprezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie.

Zdaniem sądu występującego z wnioskiem, rozpoznanie wniesionego środka odwoławczego przez sędziów tutejszego sądu mogłoby wzbudzić negatywny wydźwięk społeczny i odczucie podejrzanego o braku bezstronności i obiektywizmu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek należało uwzględnić.

Niewątpliwie „dobro wymiaru sprawiedliwości” w takim rozumieniu jakie należy odkodować z przepisu art. 37 k.p.k., przemawia za przekazaniem sprawy innemu niż miejscowo właściwy sądowi równorzędnemu wtedy, gdy zachodzi konieczność uwzględnienia sytuacji, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny. Chodzi bowiem o wyeliminowanie mogących powstać w opinii publicznej uzasadnionych podejrzeń co do braku obiektywizmu w rozpoznaniu sprawy przez właściwy sąd. Podkreślić trzeba, że nie chodzi o każdy rodzaj takich podejrzeń, ale takie podejrzania, które mogłyby powstać u postronnego, niezainteresowanego osobiście sposobem rozstrzygnięcia danej sprawy, obserwatora takiego procesu, który przy tym posiada podstawową wiedzę o zasadach procesu i roli określonych organów procesowych, a zatem rozumie kontekst procesu i zna podstawowe zasady procesowe.

Zdaniem Sądu Najwyższego taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie. Kontrolowanie trafności postanowienia o orzeczeniu badań psychiatrycznych podejrzanego połączonych z obserwacją w zakładzie leczniczym, a zatem w istocie pozbawienia podejrzanego wolności, przez sąd właściwy, którego sędziami są także osoby ustalone jako pokrzywdzone zarzuconym czynem, wzbudzić może u postronnego, obiektywnego obserwatora tego postępowania, wątpliwości co do

tego, czy taka kontrola instancyjna jest na pewno bezstronna i obiektywna, skoro może prowadzić w efekcie do czasowego pozbawienia wolności osoby podejrzanej o dokonanie czynu na szkodę innych sędziów tego samego sądu. Aby takich podejrzeń uniknąć sprawę należało przekazać do sądu równorzędnego w tym samym okręgu apelacyjnym, tj. do Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim.

Z tych powodów orzeczono jak wyżej.

[J.J.]

[a.ł.]